

Προκήρυξις προς το Έθνος της Μολδαβίας.

Ι. Φιλήμονος, *Δοκίμιον περί της Ελληνικής Επανάστασεως*, τ. 1, σ. 289

Κάτοικοι της αυτής επαρχίας Μολδαβίας, σας γνωστοποιώ, ότι θεία συνάρσει άπασα η Γραικία ύψωσεν από την σήμερα τας σημαίας από όλα τα μέρη του ζυγού της τυραννίας, ζητούσα την ελευθερίαν της. Εγώ με όλους τους συμπατριώτας μου πηγαίνω εκεί, όπου με καλούν αι σάλπιγγες του έθνους και της πατρίδος μου. Όθεν σας πιστοποιώ και σας εγγυούμαι, τόσον από μέρους μου, όσον και από μέρους όλων των συμπατριωτών μου των υπάρχόντων ενταύθα, και τους οποίους έχω την τιμήν να διοικώ, ότι θέλετε έχει πάσαν άνεσιν και ασφάλειαν και δια τα υποκείμενά σας, και δια τα υπάρχοντά σας. Δια τούτο έκαστος να θεωρή με την αυτήν ελευθερίαν, εις ήν ευρίσκεσθε, τα χρέη και τας υποθέσεις του, και μηδαμώς μη συγχισθήτε διατα κινήματά μου, διότι η εξουσία και η διοίκησις αυτού του Πριγκιπάτου μένει και ήδη υποτελούσα δια των αυτών νόμων να εκτελέση τας υποθέσεις της. Εν αληθεία σας λέγω, ώ κάτοικοι της Μολδαβίας, ότι η ουράνιος πρόνοια σας εχάρισε Αυθέντην, όστις σήμερα διοικεί, τον Μιχαήλ Βοεβόδα Σούτσον, ένα προστάτην μετ' επιμελείας των δικαιωμάτων της πατρίδος σας, ένα πατέρα και καλοθελητήν σας. [...]Εάν όμως, εκ περιστάσεως, τινές απηλπισμένοι Τούρκοι ήθελαν έλθη εις το έδαφός σας, μη φοβηθήτε διόλου, διότι ισχυρά δύναμις ευρίσκεται ετοιμή, δια να τιμωρήση την τόλμην των.

Εξεδόθη εις την πόλιν Ιασίου σήμερα τη 23 Φεβρ. 1821

Αλέξανδρος Υψηλάντης

Προσπάθειες συνεννόησης των Φιλικών με τους Σέρβους για συμμαχία

Ι. Φιλήμονος, *Δοκίμιον περί της Ελληνικής Επανάστασεως*, τ. 1, σ. 117-120

[Ο δε Υψηλάντης, διαπραγματευόμενος εν τω διαστήματι αυτό μετά του Μιλόσχη, έφθασεν εις έν λίαν ευχάριστον τέρμα, συμφωνηθέντων των όρων μιας μεταξύ Ελλάδος και Σερβίας συνθήκης συμμαχίας και επιμαχίας. Ιδού]

Αι μεταξύ Ελλάδος και Σερβίας Συνθήκαι

Εν ονόματι της Παναγίας Τριάδος και έμπροσθεν του ακοιμήτου και παντεφόρου όμματος του πανταχού παρόντος αληθινού Θεού, ιδού εκτίθενται ήδη και εγγράφως αι μεταξύ Ελλάδος και Σερβίας αμοιβαίαι συνθήκαι· ένθα, εκτελεσθέντων πρώτον κατά το εικός των προς Θεόν ευχών και ευλογιών και όλης απλώς της αναγκαίας ύλης, εξ ής τα κατ' υπόσχεσιν άρθα, εγένετο η παρούσα έγγραφος απόφασις περί των εγκρθέντων, ως εν τοις εξής

Προς ένδειξιν δε πιστότητος και ασφαλείας των κοινή γνώμη εγκρθέντων και υποσχεθέντων εγγυώνται.

Ο μεν Εκλαμπρότατος Πρίγκιψ κύριος Αλέξανδρος Υψηλάντης από μέρους της Ελλάδος,

επ' ονόματι και των λοιπών συνηνωμένων και συμμαχικών επαρχιών, ο δε Ενδοξότατος Μήλοσης Ομπρενοβήκη μετα των Ευγενεστάτων Κνιάζιδων και των κατά τόπους προεστώτων από μέρους της Σερβίας.

Οι υπογεγραμμένοι βεβαιούμε τον Εκλαμπρότατον Πρίγκιπα κύριον Αλέξανδρον Υψηλάντην, ότι δεχόμεθα τον δεσμόν της ενώσεως· διο και συνενούμεθα μετά τη Ελλάδα και λοιπών συνηνωμένων και συμμαχικών επαρχιών, καθ' όλους τους λόγους της πολιτικής ενώσεως· ένθα και υποσχόμεθα εν καθαρώ συνειδίoti, ως ορθόδοξοι Χριστιανοί και ως τίμιοι άνθρωποι τα εξής.

1. Συμμαχίαν και επιμαχίαν παντοτεινήν και αδιαχώριστον εν παντί καιρώ και ανάγκη καθ' όλας τας περιστάσεις
2. Προστασίαν και επιστασίαν ειλικρινή και άδολον και γενικώς και μερικώς
3. Υποδοχήν, φιλοξενίαν, φιλοφροσύνην, περιποίησιν, αδελφικήν και άσυλον αβίαστον προς πάντας τους εκ περιστάσεων καταφεύγοντας εκ της Ελλάδος εις την Σερβίαν.
4. Βοήθειαν αδελφικήν και ανάλογον με τας εκ περιστάσεων τυχούσας στενοχωρίας.
5. Υπόληψιν, τιμιότητα και υπακοήν αδίστακτον εις πάσαν έντιμον και νόμιμον απόφασιν περί των κοινών συμφερόντων.
6. Χρείας καλούσης, ελευθέραν διάβασιν δια της Σερβίας, εις την Ελλάδα κατά τας τυχούσας περιστάσεις.
7. Ασφάλειαν και περιποίησιν καθ' όλους τους δυνατούς τρόπους, προς όντινα επίσημον εξαποστείλη ο Εκλαμπρότατος Πρίγκιψ κύριος Αλέξανδρος Υψηλάντης εις την Σερβίαν.
8. Εις διάστημα τριών μηνών από της σήμερα υποσχόμεθα να ευρεθώμεν έτοιμοι εις ανθίστασιν του εχθρού με όλην την δυνατήν πολεμικήν ετοιμασίαν.
9. Βεβαιούμεν, ότι ποτέ δεν θέλομεν παύσει πολεμούντες τον εχθρόν της Πίστεως και της Ανθρωπότητος, ειμή όταν αποκατασταθή τελεία ανεξαρτησία καθ' όλας τας συνηνωμένας και συμμαχικάς επαρχίας.
10. Βεβαιούμεν τέλος πάντων από μέρους όλης της Σερβίας, ότι με μίαν γνώμην, με μίαν θέλησιν και με μίαν απόφασιν όλοι ομού υποσχόμεθα να φυλάξωμεν αμεταθέτως όλα τα υποσχεθέντα, έτι δε και ό,τι άλλο εκ περιστάσεως κριθή αναγκαίον υπέρ πίστεως και πατρίδος.

Ταύτα η Σερβία προς την Ελλάδα και λοιπάς συνηνωμένας συμμαχικάς επαρχίας προς αμοιβαίαν έντιμον και νόμιμον συμμαχίαν και επιμαχίαν προς αύξησιν και στερέωσιν όλων των κοινών συμφερόντων, και προς διατήρησιν της κατά νόμον εσωτερικής και εξωτερικής ευταξίας. Ένθα υποβεβαιούνται μεθ' όρκου και εν

καθαρώ συνειδότη εξ αμφοτέρων των μερών, ίνα έχωσι το κύρος εν παντί καιρώ και τόπω και νομίμω κριτηρίω, και έμπροσθεν των απροσωλήπτων νόμων και του έθνους.

(υπογεγραμμένος) Αλέξανδρος Υψηλάντης

[όμως απεσταλμένος προς τους Σέρβους Αριστείδης Παπάς συνελήφθη από τους αυστριακούς συνοριακούς φρουρους κατά την πορεία του να συναντήσει τον Μίλος Ομπρένοβιτς και έτσι δεν έφτασε το κείμενο)

Προκήρυξη Αλέξανδρου Υψηλάντη 24/2/1821

I. Φιλήμονος, *Δοκίμιον Ιστορικόν περίς της Ελληνικής Επαναστάσεως*, τ. Β, 79-82

ΜΑΧΟΥ ΥΠΕΡ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Η ώρα ήλθεν, ώ άνδρες Έλληνες!

Οι αδελφοί μας και φίλοι είναι πανταχού έτοιμοι· οι Σέρβοι, οι Σουλιώται, καί όλη η Ήπειρος οπλοφορούντες μας περιμένουν· ας ενωθώμεν λοιπόν με ενθουσιασμόν! Η Πατρίς μας προσκαλεί!

Η Ευρώπη προσηλόνουσα τους οφθαλμούς της εις ημάς, απορεί διά την ακινησίαν μας· ας αντιηγήσωσι λοιπόν όλα τα όρη της Ελλάδος από τον ήχον της πολεμικής μας σάλπιγγος και αι κοιλάδες από την τρομεράν κλαγγήν των αρμάτων μας. Η Ευρώπη θέλει θαυμάσει τας ανδραγαθίας μας οι δέ τύραννοι ημών τρέμοντες και ωχροί θέλουσι φύγη απ' έμπροσθέν μας.

Οι φωτισμένοι λαοί της Ευρώπης ασχολούνται εις την απόλαυσιν της ίδιας ευδαιμονίας και πλήρεις ευγνωμοσύνης διά τας προς αυτούς των προπατόρων μας ευεργεσίας, επιθυμούσι την ελευθερίαν της Ελλάδος.

Ημείς φαινόμενοι άξιοι της προπατορικής αρετής καί του παρόντος αιώνος είμεθα ευέλπιδες, να επιτύχωμεν την υπεράσπισιν αυτών και εις βοήθειαν πολλοί εκ τούτων φιλελεύθεροι θέλουσιν έλθη, διά να συναγωνισθώσι με ημάς. Κινηθείτε, ώ φίλοι, και θέλετε ιδή μίαν κραταιάν δύναμιν να υπερασπισθή τα δικάιά μας! Θέλετε ιδή και εξ αυτών των εχθρών μας πολλούς οίτινες παρακινούμενοι από την δικαίαν μας αιτίαν, να στρέψωσι τα νάτα προς τον εχθρόν και να ενωθώσι με ημάς· ας παρρησιασθώσι με ειλικρινές φρόνιμα, η Πατρίς θέλει τους εγκολπωθή! Ποίος λοιπόν εμποδίζει τους ανδρικούς σας βραχίονας; Ο άνανδρος εχθρός μας είναι ασθενής και αδύνατος.

Οι στρατηγοί μας έμπειροι, και όλοι οι ομογενείς γέμουσιν ενθουσιασμού! Ενωθήτε

λοιπόν, οι ανδρείοι και μεγαλόψυχοι Έλληνες! Ας σχηματισθώσι φάλαγγες εθνικαί, ας εμφανισθώσι πατριωτικά λεγεώνες, και θέλετε ιδή τους παλαιούς εκείνους κολοσσούς του δεσποτισμού να πέσωσιν εξ ιδίων, απέναντι των θριαμβευτικών μας σημαιών. Εις την φωνήν της σάλπιγγός μας όλα τα παράλια του Ιονίου και Αιγαίου πελάγους θέλουσιν αντηχήση· τα ελληνικά πλοία, τα οποία εν καιρώ ειρήνης ήξευραν να εμπορεύονται και να πολεμώσι, θέλουσι σπείρη εις όλους τους λιμένας του τυράννου με το πυρ και την μαχαίραν την φρίκην και τον θάνατον.

Ποία ελληνική ψυχή θέλει αδιαφορήση εις την πρόσκλησιν της Πατρίδος; Εις την Ρώμην ένας του Καίσαρος φίλος σείων την αιματωμένην χλαμύδα του τυράννου εγείρει τον λαόν. Τι θέλετε κάμη σεις ώ Έλληνες, προς τους οποίους η Πατρίς γυμνή δεικνύει μεν τας πληγάς της και με διακεκομμένην φωνήν επικαλείται την βοήθειαν των τέκνων της; Η θεία πρόνοια, ώ φίλοι συμπατριώται, εύσπλαγχνισθείσα πλέον τας δυστυχίας μας ηυδόκησεν ούτω τα πράγματα, ώστε μέ μικρόν κόπον θέλομεν απολαύση με την ελευθερίαν πάσαν ευδαιμονίαν. Αν λοιπόν από αξιόμειπτον αβελτηρίαν αδιαφορήσωμεν, ο τύραννος γενόμενος αγριώτερος θέλει πολλαπλασιάση τα δεινά μας, και θέλομεν καταντήση διά παντός το δυστυχέστερον πάντων των εθνών.

Στρέψατε τους οφθαλμούς σας, ώ συμπατριώται! και ίδετε την ελεεινήν μας κατάστασιν· ίδετε εδώ τους ναούς κατατημένους· εκεί τα τέκνα μας αρπαζόμενα, διά χρήσιν αναιδεστάτην της αναιδούς φιληδονίας των βαρβάρων τυράννων μας· τους οίκους μας γεγυμνωμένους· τους αγρούς μας λεηλατισμένους και ημάς αυτούς ελεεινά ανδράποδα.

Είναι καιρός να αποτινάξωμεν τον αφόρητον τούτον ζυγόν, να ελευθερώσωμεν τήν Πατρίδα, να κρημνίσωμεν από τα νέφη την ημισέλινον, δια να υψώσωμεν το σημείον δι' ού πάντοτε νικώμεν, λέγω τον Σταυρόν, και ούτω να εκδικήσωμεν την Πατρίδα, και την ορθόδοξον ημών Πίστιν από την ασεβή των ασεβών καιαφρόνησιν.

Μεταξύ ημών ευγενέστερος είναι, ος τις ανδρειωτέρως υπερασπισθή τα δίκαια της Πατρίδος και ωφελιμωτέρως την δουλεύσει. Το έθνος συναθροιζόμενον θέλει εκλέξη τους δημογέροντάς του, και εις την ύψιστον ταύτην βουλήν θέλουσιν υπέκει ολαι μας αι πράξεις.

Ας κινηθώμεν λοιπόν μέ εν κοινόν φρόνιμα, οι πλούσιοι ας καταβάλωσιν μέρος της ιδίας περιουσίας, οι ιεροί ποιμένες ας εμψυχώσωσιν τον λαόν με το ιδίον των παράδειγμα, και οι πεπαιδευμένοι ας συμβουλευώσωσιν τα ωφέλιμα. Οι δε εν ξέναις αυλαίς υπουργούντες στρατιωτικοί και πολιτικοί ομογενείς, αποδίδοντες τας ευχαριστίας εις ην έκαστος υπουργεί δύναμιν, ας ορμήσωσιν όλοι εις το ανοιγόμενον ήδη μέγα και λαμπρόν στάδιον, και ας συνεισφέρωσιν εις την πατρίδα τον χρεωστούμενον φόρον, και ως γενναίοι ας ενοπλισθώμεν όλοι άνευ αναβολής καιρού με το ακαταμάχητον όπλον της ανδρείας και υπόσχομαι εντός ολίγου την νίκην και μετ' αυτήν παν αγαθόν. Ποίοι μισθωτοί και χαύνοι δούλοι τολμούν να αντιπαραταχθώσιν απέναντι λαού, πολεμούντος υπέρ της ιδίας ανεξαρτησίας; Μάρτυρες οι ηρωικοί αγώνες των προπατόρων μας· Μάρτυς η Ισπανία, ήτις πρώτη και μόνη κατετρόπωσεν τας αηττήτους φάλαγγας ενός τυράννου.

Με την ένωση, ώ συμπολίται, με το προς την ιεράν θρησκείαν σέβας, με την προς τους νόμους και τους στρατηγούς υποταγήν, με την ευτολίμειαν και σταθερότητα, η νίκη μας είναι βεβαία και αναπόφευκτος· αυτή θέλει στεφανώση μέ δάφνας αειθαλείς τους ηρωικούς αγώνας μας· αυτή με χαρακτήρας ανεξαλείπτους θέλει χαράξη τα ονόματα ημών εις τον ναόν της αθανασίας, διά το παράδειγμα των επερχομένων γενεών. Η Πατρίς θέλει ανταμείψη τα ευπειθή και γνήσιά της τέκνα με τα βραβεία της δόξης και τιμής· τα δε απειθή και κωφεύοντα εις την τωρινήν της πρόσκλησιν, θέλει αποκηρύξη ως νόθα και ασιανά σπέρματα, και θέλει παραδώση τα ονόματά των, ως άλλων προδοτών, εις τον αναθεματισμόν και κατάραν των μεταγενεστέρων.

Ας καλέσωμεν λοιπόν εκ νέου, ώ ανδρείοι, και μεγαλόψυχοι Έλληνες, την ελευθερίαν εις την κλασικήν γην της Ελλάδος. Ας συγκροτήσωμεν μάχην μεταξύ του Μαραθώνος και των Θερμοπυλών. Ας πολεμήσωμεν εις τους τάφους των Πατέρων μας, οι οποίοι δια να μας αφήσωσιν ελευθέρους επολέμησαν και επέθανον εκεί. Το αίμα των τυράννων είναι δεκτόν εις την σκιάν του Επαμινώνδου Θηβαίου, και του Αθηναίου Θρασυβούλου, οίτινες κατετρόπωσαν τους τριάκοντα τυράννους· εις εκείνας του Αρμοδίου και Αριστογείτονος, οι οποίοι συνέτριψαν τον Πεισιστρατικόν ζυγόν· εις εκείνην του Τιμολέοντος ος τις απεκατέστησε την ελευθερίαν εις την Κόρινθον και τας Συρακούσας, μάλιστα εις εκείνας του Μιλτιάδου και Θεμιστοκλέους του Λεωνίδου και των Τριακοσίων, οίτινες κατέκοψαν τοςάκις τους αναριθμήτους στρατούς των βαρβάρων Περσών, των οποίων τους βαρβαρωτέρους και ανανδροτέρους απογόνους πρόκειται εις ημάς σήμερον με πολλά μικρόν κόπον να εξαφανίσωμεν εξ ολοκλήρου.

Εις τα όπλα λοιπόν, φίλοι, η Πατρίς μας προσκαλεί!

Άλέξανδρος Υψηλάντης

Την 24 του Φεβρουαρίου 1821

Εις το γενικόν στρατόπεδον του Ιασίου